Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

21 septembrie 2017*

„Recurs – Proprietate intelectuală – Desene sau modele industriale comunitare – Regulamentul (CE) nr. 6/2002 – Articolul 5 – Noutate – Articolul 6 – Caracter individual – Articolul 7 – Divulgare publicului – Articolul 63 – Competențele Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) în administrarea probatoriului – Sarcina probei, care incumbă persoanei care a solicitat declararea nulității – Cerințe legate de reproducerea desenului sau a modelului anterior – Desen reprezentând un canal de evacuare de duș – Respingerea de către camera de recurs a cererii de declarare a nulității”

În cauzele conexate C-361/15 P și C-405/15 P,

având ca obiect două recursuri în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, formulate la 11 iulie 2015 și, respectiv, la 24 iulie 2015,

Easy Sanitary Solutions BV, cu sediul în Oldenzaal (Țările de Jos), reprezentată de F. Eijsvogels, advocaat (C-361/15 P),

Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO), reprezentat de S. Bonne și de A. Folliard-Monguiral, în calitate de agenți (C-405/15 P),

recurenți,

susținut de:

Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, reprezentat de J. Kraehling și de C. R. Brodie, în calitate de agenți, asistate de N. Saunders, barrister (C-405/15 P),

intervenient în recurs,

cealaltă parte din procedură fiind:

Group Nivelles NV, cu sediul în Gingelom (Belgia), reprezentat de H. Jonkhout, advocaat,

reclamantă în primă instanță,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul T. von Danwitz, președinte de cameră, domnii E. Juhász și C. Vajda, doamna K. Jürimäe și domnul C. Lycourgos (raportor), judecători,

avocat general: domnul Y. Bot,

* Limba de procedură: neerlandeza.

grefier: doamna L. Hewlett, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 14 decembrie 2016,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 1 februarie 2017,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin recursurile formulate, Easy Sanitary Solutions BV (denumită în continuare „ESS”) și Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 13 mai 2015, Group Nivelles/OAPI – Easy Sanitairy Solutions (Canal de evacuare de duș) (T-15/13, denumită în continuare „hotărârea atacată”, EU:T:2015:281), prin care acesta a anulat Decizia Camerei a treia de recurs a EUIPO din 4 octombrie 2012 (cauza R 2004/2010-3), privind o procedură de declarare a nulității între I-Drain BVBA și ESS (denumită în continuare „decizia în litigiu”).

Cadrul juridic

2 Potrivit considerentului (12) al Regulamentului (CE) nr. 6/2002 al Consiliului din 12 decembrie 2001 privind desenele sau modelele industriale comunitare (JO 2002, L 3, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 33, p. 70), „[p]rotecția nu trebuie extinsă asupra pieselor care nu sunt vizibile la o utilizare normală a produsului și nici asupra caracteristicilor unei piese care nu sunt vizibile după montarea acesteia sau asupra caracteristicilor unor piese care, luate separat, nu îndeplinesc cerințele de noutate și de caracter individual. Caracteristicile unui desen sau model care sunt excluse de la protecție pentru aceste motive nu trebuie luate în considerare, în consecință, pentru a evalua dacă alte caracteristici ale acelui desen sau model îndeplinesc condițiile pentru a beneficia de protecție”.

3 Conform considerentului (14) al Regulamentului nr. 6/2002, „evaluarea caracterului individual al unui desen sau al unui model industrial presupune să se stabilească dacă există o diferență clară între impresia globală pe care acesta o produce asupra unui utilizator avizat care îl privește și impresia produsă asupra aceluiași utilizator de totalitatea desenelor sau modelelor deja existente, ținându-se seama de natura produsului căruia i se aplică sau în care este încorporat desenul sau modelul și mai ales de sectorul industrial căruia îi aparține și de gradul de libertate al autorului la elaborarea desenului sau a modelului”.

4 Articolul 3 litera (a) din acest regulament prevede:

„În înțelesul prezentului regulament:

(a) «desen sau model industrial» înseamnă aspectul exterior al unui produs sau al unei părți a acestuia, care îi conferă, în special, caracteristicile liniilor, contururilor, culorilor, formei, texturii și/sau a materialelor și/sau a ornamentației produsului în sine.”

5 Articolul 4 din regulamentul menționat, intitulat „Condiții de protecție”, prevede la alineatul (1):

„Un desen sau un model industrial este protejat printr-un desen sau model industrial comunitar numai dacă are caracter individual și de noutate.”

6 Sub titlul „Noutatea”, articolul 5 din același regulament prevede:

„(1) Se consideră că un desen sau model industrial reprezintă o noutate dacă niciun desen sau model identic nu a fost făcut public:

(a) în cazul unui desen sau model industrial comunitar neînregistrat, înainte de data la care desenul sau modelul pentru care se solicită protecție a fost făcut public pentru prima dată;

(b) în cazul unui desen sau model industrial comunitar înregistrat, înainte de data de depunere a cererii de înregistrare a desenului sau modelului pentru care se solicită protecție sau, dacă se revendică o prioritate, înainte de data de prioritate.

(2) Desenele sau modelele sunt considerate identice dacă caracteristicile lor diferă între ele numai la nivelul unor detalii nesemnificative.”

7 Articolul 6 din Regulamentul nr. 6/2002, intitulat „Caracterul individual”, prevede:

„(1) Se consideră că un desen sau un model industrial are caracter individual dacă impresia globală pe care o produce asupra utilizatorului avizat diferă de impresia produsă asupra unui asemenea utilizator de orice alt desen sau model care a fost făcut public:

(a) în cazul unui desen sau model industrial comunitar neînregistrat, înainte de data la care desenul sau modelul pentru care se solicită protecție a fost făcut public pentru prima dată;

(b) în cazul unui desen sau model industrial comunitar înregistrat, înainte de data de depunere a cererii de înregistrare sau, dacă se revendică o prioritate, înainte de data de prioritate.

(2) Pentru aprecierea caracterului individual trebuie să se ia în considerare gradul de libertate a autorului în elaborarea desenului sau a modelului.”

8 Articolul 7 din acest regulament, intitulat „Divulgare”, prevede la alineatul (1):

„În sensul aplicării dispozițiilor articolelor 5 și 6, se consideră că un desen sau un model industrial a fost divulgat publicului dacă a fost publicat ca urmare a înregistrării sau în alt mod, sau a fost expus, utilizat în comerț sau făcut public în orice alt mod, înainte de data prevăzută la articolul 5 alineatul (1) litera (a) și la articolul 6 alineatul (1) litera (a) sau articolul 5 alineatul (1) litera (b) și la articolul 6 alineatul (1) litera (b), după caz, cu excepția situațiilor în care aceste acțiuni nu ar fi putut deveni cunoscute, în cursul normal al afacerilor, grupurilor specializate din sectorul în cauză care funcționează în Comunitate. Cu toate acestea, nu se consideră divulgat publicului un desen sau un model care a fost divulgat numai unui terț, în condiții de confidențialitate explicite sau implicite.”

9 Articolul 10 din regulamentul menționat are următorul cuprins:

„(1) Protecția conferită de desenul sau modelul industrial comunitar se întinde asupra oricărui desen sau model care nu produce asupra utilizatorului avizat o impresie vizuală globală diferită.

(2) Pentru stabilirea întinderii protecției, trebuie să se ia în considerare gradul de libertate pe care-l deține autorul în realizarea desenului sau a modelului.”

10 Sub titlul „Drepturi conferite de desenul sau modelul industrial comunitar”, articolul 19 din același regulament prevede la alineatul (1):

„Desenul sau modelul industrial comunitar înregistrat conferă titularului său dreptul exclusiv de a-l utiliza și interzice oricărui terț utilizarea acestuia fără consimțământul titularului. Prin utilizare, în înțelesul prezentei dispoziții, se înțelege, în special, fabricarea, ofertarea, introducerea pe piață, importul, exportul sau utilizarea propriu-zisă a unui produs în care a fost încorporat sau căruia i s-a aplicat desenul sau modelul în cauză, precum și depozitarea produsului respectiv în scopurile menționate anterior.”

11 Potrivit articolului 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 6/2002, „[u]n desen sau un model industrial comunitar poate fi declarat nul numai dacă […] nu îndeplinește condițiile stabilite de articolele 4-9”.

12 Articolul 36 din acest regulament, intitulat „Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească cererea”, prevede la alineatele (2) și (6):

„(2) Cererea trebuie să conțină de asemenea indicarea produselor în care urmează să se încorporeze desenul sau modelul în cauză sau cărora li se va aplica respectivul desen sau model industrial.

[…]

(6) Informațiile menționate la alineatul (2) […] nu aduc atingere sferei de protecție a desenului sau a modelului în sine.”

13 Articolul 52 alineatul (1) din regulamentul amintit prevede că, sub rezerva aplicării dispozițiilor articolului 25 alineatele (2)-(5), orice persoană fizică sau juridică, precum și orice autoritate publică autorizată în acest sens poate prezenta EUIPO o cerere de declarare a nulității unui desen sau model industrial comunitar înregistrat.

14 Potrivit articolului 53 alineatul (1) din același regulament, care se referă la examinarea cererii de declarare a nulității, dacă EUIPO consideră admisibilă cererea în declararea nulității, acesta examinează dacă cauzele de nulitate prevăzute la articolul 25 se opun menținerii desenului sau modelului industrial comunitar înregistrat. În conformitate cu alineatul (2) al articolului 53, în cursul examinării cererii efectuate în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 2245/2002 al Comisiei din 21 octombrie 2002 privind normele de punere în aplicare a Regulamentului nr. 6/2002 (JO 2002, L 341, p. 28, Ediție specială, 13/vol. 39, p. 14), EUIPO invită părțile, ori de câte ori este necesar, să își prezinte, în termenul alocat, observațiile referitoare la comunicările prezentate de celelalte părți sau de EUIPO.

15 Articolul 61 din Regulamentul nr. 6/2002 prevede:

„(1) Deciziile camerelor de recurs prin care se pronunță asupra unei căi de atac pot face obiectul unei acțiuni în fața Curții de Justiție.

(2) Acțiunea se înaintează pe motive de incompetență, încălcarea unor norme fundamentale de procedură, nerespectarea tratatului, nerespectarea dispozițiilor prezentului regulament sau a oricărei norme de drept privind aplicarea acestuia sau abuzul de putere.

(3) Curtea de Justiție are competența atât de a anula, cât și de a modifica hotărârea atacată.

[…]

(6) [EUIPO] are obligația de a lua toate măsurile necesare pentru executarea hotărârii Curții de Justiție."

16 Potrivit articolului 63 alineatul (1) din acest regulament „[î]n cursul procedurii, [EUIPO] procedează la examinarea din oficiu a faptelor. Cu toate acestea, în cazul unei acțiuni în nulitate, examinarea este limitată la motivele invocate și la cererile introduse de părți".

17 Articolul 65 alineatul (1) din regulamentul amintit prevede că EUIPO poate, în cadrul oricărei proceduri, să administreze mijloace de probă, în special ascultarea părților și a martorilor, solicitarea de informații, precum și prezentarea de documente și de mijloace de probă, sau poate chiar să solicite o expertiză.

18 Articolul 28 alineatul (1) litera (b) punctele (v) și (vi) din Regulamentul nr. 2245/2002 prevede:

„(1) O cerere pentru declararea nulității, introdusă în fața [EUIPO] în temeiul articolului 52 din Regulamentul [nr. 6/2002], conține următoarele informații:

[…]

(b) în ceea ce privește motivele invocate în cerere:

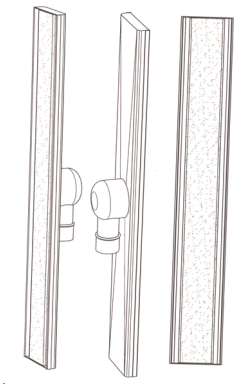
[…]

(v) în cazul în care cauzele de nulitate se întemeiază pe faptul că desenul sau modelul comunitar înregistrat nu îndeplinește condițiile enunțate la articolele 5 și 6 din Regulamentul [nr. 6/2002], precizarea și reproducerea desenelor sau a modelelor anterioare care ar putea constitui o piedică în declararea noutății sau a caracterului individual al desenului sau al modelului comunitar înregistrat, precum și documentele care dovedesc existența respectivelor desene sau modele anterioare;

(vi) faptele, dovezile și observațiile prezentate în sprijinul cererii."

Istoricul litigiilor

19 La data de 28 noiembrie 2003, ESS a depus la EUIPO o cerere de înregistrare a unui desen sau model industrial comunitar în temeiul Regulamentului nr. 6/2002. Această cerere avea ca obiect desenul sau modelul industrial având următoarea reprezentare:

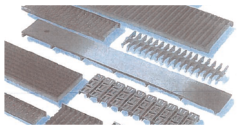

20 Desenul sau modelul industrial contestat a fost înregistrat ca desen sau model industrial comunitar sub numărul 000107834-0025 și a fost publicat în *Buletinul desenelor sau modelelor industriale comunitare* nr. 19/2004 din 9 martie 2004. Acesta desemnează, potrivit respectivei înregistrări, un „sifon de duș (shower drain)".

21 La data de 31 martie 2009, înregistrarea desenului sau modelului industrial contestat a fost reînnoită. Această reînnoire a făcut obiectul publicării în *Buletinul desenelor sau modelelor industriale comunitare* nr. 61/2009 din 2 aprilie 2009.

22 La data de 3 septembrie 2009, I-Drain, căreia i-a succedat Group Nivelles NV, a depus o cerere de declarare a nulității desenului sau modelului industrial contestat, conform articolului 52 din Regulamentul nr. 6/2002. În susținerea cererii, aceasta a invocat motivul de nulitate prevăzut la articolul 25 alineatul (1) litera (b) din acest regulament, și anume că desenul sau modelul industrial respectiv nu îndeplinea condițiile instituite la articolele 4-9 din regulamentul menționat. Astfel cum reiese din articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, aceste condiții se referă în special la noutatea, în sensul articolului 5 din regulamentul menționat, și la caracterul individual, în sensul articolului 6 din același regulament, ale desenului sau modelului industrial în cauză, apreciate la data când a fost făcut public, determinată potrivit articolului 7 din același regulament.

23 În susținerea cererii de declarare a nulității, I-Drain a prezentat, printre altele, extrase din două cataloage de produse ale întreprinderii Blücher (denumite în continuare „cataloagele Blücher”). Cataloagele Blücher cuprindeau în special următoarea ilustrație:

24 Prin decizia din 23 septembrie 2010, divizia de anulare EUIPO a declarat nulitatea desenului sau modelului industrial contestat, admițând astfel cererea formulată de I-Drain.

25 Divizia de anulare a EUIPO a indicat la punctul 3 din această decizie că reieșea în mod clar din argumentele I-Drain că cererea sa de declarare a nulității se întemeia pe aparenta lipsă de noutate și de caracter individual ale desenului sau modelului industrial comunitar contestat. La punctul 15 din decizia menționată, divizia de anulare a EUIPO a apreciat că acest desen sau model industrial reprezenta o placă de acoperire, o cuvă și un sifon de duș *stricto sensu* și că singura caracteristică vizibilă a acestui desen sau model industrial era partea superioară a respectivei plăci. Or, potrivit punctului 19 din decizia diviziei de anulare a EUIPO, această placă ar fi identică cu cea care figurează în centrul ilustrației reproduse la punctul 23 din prezenta hotărâre, iar desenul sau modelul industrial contestat ar fi lipsit de noutate în raport cu desenul sau modelul industrial care figurează în acest document. În plus, la punctul 20 din decizie, divizia de anulare a EUIPO a respins ca lipsit de relevanță argumentul ESS potrivit căruia placa de acoperire din centrul ilustrației reproduse la punctul 23 din prezenta hotărâre era utilizată într-un mediu diferit de cel în care era destinat a fi utilizat produsul care face obiectul desenului sau modelului industrial contestat, pentru motivul că utilizarea produsului în care desenul sau modelul industrial este încorporat nu este un element al aspectului său exterior și că, în consecință, diferența nu are impact asupra comparației celor două desene în conflict.

26 La data de 15 octombrie 2010, ESS a introdus, în temeiul articolelor 55-60 din Regulamentul nr. 6/2002, o cale de atac împotriva deciziei diviziei de anulare a EUIPO.

27 Prin decizia în litigiu, Camera a treia de recurs a EUIPO a anulat decizia diviziei de anulare a EUIPO din 23 septembrie 2010. În esență, la punctele 31-33 din decizia în litigiu, aceasta a considerat, contrar diviziei de anulare a EUIPO, că desenul sau modelul industrial comunitar contestat prezenta caracter de noutate, în sensul articolului 5 din Regulamentul nr. 6/2002, întrucât nu era identic cu placa de acoperire care figurează în centrul ilustrației reproduse la punctul 23 din prezenta hotărâre, ci prezenta în raport cu aceasta diferențe care nu erau nici „minimale”, nici „dificil de apreciat în mod obiectiv” și care, în consecință, nu puteau fi considerate nesemnificative. Camera de recurs a trimis

cauza spre rejudecare la divizia de anulare a EUIPO „pentru soluționarea cererii de anulare întemeiate pe articolul 25 alineatul (1) litera (b) coroborat cu [articolul 4 alineatul (1) și cu articolul 6]” din Regulamentul nr. 6/2002.

Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

28 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la data de 7 ianuarie 2013, Group Nivelles a formulat o acțiune având ca obiect anularea deciziei în litigiu.

29 Prin memoriul în răspuns depus la grefa Tribunalului la data de 15 iulie 2013, ESS, în calitate de intervenientă, a solicitat anularea deciziei în litigiu cu privire la un aspect neinvocat în cererea introductivă.

30 În susținerea acestei acțiuni, Group Nivelles a invocat un motiv unic, întemeiat pe o eroare săvârșită de Camera a treia de recurs a EUIPO la momentul comparării desenului sau modelului industrial contestat cu desenele și modelele anterioare care fuseseră invocate în susținerea cererii de declarare a nulității. În opinia sa, această eroare a condus Camera a treia de recurs a EUIPO la concluzia greșită că desenul sau modelul industrial contestat era nou în sensul articolului 5 din Regulamentul nr. 6/2002.

31 În cererea sa de anulare a deciziei în litigiu pentru un alt motiv decât cele invocate de Group Nivelles, ESS a arată că Camera a treia de recurs a EUIPO a încălcat norme fundamentale de procedură atunci când a concluzionat, la punctul 31 din această decizie, că ilustrația, reprodusă la punctul 23 din prezenta hotărâre, divulga un sifon de duș dreptunghiular foarte simplu constând într-o placă de acoperire prevăzută cu un orificiu. În opinia ESS, această concluzie este contrară susținerilor părților din procedura care s-a aflat pe rolul EUIPO și nu a fost motivată, ceea ce face ca decizia atacată să nu fie suficient de inteligibilă.

32 Prin hotărârea atacată, Tribunalul a admis atât motivul unic invocat de Group Nivelles, cât și motivul incident invocat de ESS și, în consecință, a anulat decizia în litigiu. În schimb, Tribunalul a respins cererea de modificare a acestei decizii formulată de Group Nivelles.

Concluziile părților și procedura în fața Curții

33 Prin recursul formulat în cauza C-361/15 P, ESS solicită Curții:

– anularea în parte a hotărârii atacate și

– obligarea părții care a căzut în pretenții la plata cheltuielilor de judecată aferente procedurii.

34 În memoriul în răspuns depus în cauza C-361/15 P, EUIPO solicită Curții:

– respingerea recursului și

– obligarea recurentei la plata cheltuielilor de judecată efectuate.

35 În memoriul în răspuns depus în cauza C-361/15 P, Group Nivelles solicită Curții:

– respingerea recursului și

– obligarea recurentei la plata cheltuielilor de judecată efectuate.

36 Prin recursul formulat în cauza C-405/15 P, EUIPO solicită Curții:

– anularea hotărârii atacate și

– obligarea Group Nivelles și a ESS la plata cheltuielilor de judecată efectuate.

37 În memoriul în răspuns depus în cauza C-405/15 P, ESS solicită Curții:

– admiterea recursului în ceea ce privește primele două motive formulate de EUIPO și obligarea Group Nivelles la plata cheltuielilor de judecată efectuate de EUIPO;

– respingerea recursului în ceea ce privește al treilea motiv formulat de EUIPO și obligarea acestuia din urmă la plata cheltuielilor de judecată ocazionate de acest motiv.

38 În memoriul în răspuns depus în cauza C-405/15 P, Group Nivelles solicită Curții:

– respingerea recursului și

– obligarea EUIPO la plata cheltuielilor de judecată efectuate.

39 În memoriul în intervenție depus în cauza C-405/15 P, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord solicită Curții:

– anularea hotărârii atacate și

– obligarea la suportarea propriilor cheltuieli de judecată.

40 Prin decizia președintelui Curții din 8 iunie 2016, cauzele C-361/15 P și C-405/15 P au fost conexate pentru buna desfășurare a procedurii orale și în vederea pronunțării hotărârii.

Cu privire la recursuri

Cu privire la primul și la al doilea motiv formulate de EUIPO, întemeiate pe încălcarea articolului 63 alineatul (1) și a articolului 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 6/2002 coroborat cu articolul 5 din acest regulament

41 Având în vedere legătura dintre acestea, primul și al doilea motiv invocate de EUIPO trebuie analizate împreună.

Argumentația părților

42 EUIPO susține, în primul rând, că Tribunalul a încălcat, la punctele 74 și 79 din hotărârea atacată, articolul 63 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 și în special principiile care trebuie să guverneze sarcina și administrarea probei în cadrul acțiunii în declararea nulității unui desen sau model industrial, prin faptul că a impus ca EUIPO să caute desenul sau desenele industriale pertinente plecând de la diferitele extrase din cataloagele anexate cererii de declarare a nulității.

43 Acest articol 63 alineatul (1) ar fi întemeiat pe o repartizare netă a rolurilor între EUIPO și, respectiv, partea care a solicitat declararea nulității în cadrul procedurilor de declarare a nulității întemeiate pe articolele 5 și 6 din Regulamentul nr. 6/2002, fapt confirmat de altfel prin dispozițiile articolului 28 alineatul (1) litera (b) punctele (v) și (vi) din Regulamentul nr. 2245/2002.

44 Astfel, partea care a solicitat declararea nulității ar fi obligată să identifice în mod precis care sunt desenele sau modelele industriale anterioare pertinente prin depunerea reproducerilor acestor desene sau modele și a dovezii existenței lor. Aceasta ar trebui, pe de altă parte, să facă dovada divulgării acestor desene sau modele industriale anterioare, în sensul articolului 7 din Regulamentul nr. 6/2002. În această privință, EUIPO nu ar putea să examineze cererea de declarare a nulității decât pe baza faptelor, a probelor, a argumentelor și a observațiilor prezentate de partea care a solicitat declararea nulității, fără a putea să se substituie acesteia pentru administrarea dovezii și nici să caute desenul sau modelul industrial anterior care ar putea fi pertinent dintre toate cele reprezentate în documentele depuse.

45 Or, EUIPO consideră că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a apreciat, la punctele 74 și 84 din hotărârea atacată, că nu a identificat în mod corect desenul sau modelul industrial anterior invocat și că acest desen sau model industrial este constituit din „dispozitivul integral de evacuare a lichidelor propus de întreprinderea Blücher și invocat în susținerea cererii de declarare a nulității”.

46 În opinia EUIPO, din procedura referitoare la cererea de declarare a nulității, precum și din observațiile prezentate de Group Nivelles la Tribunal rezultă că această societate nu a invocat ca desen sau model industrial anterior dispozitivul integral de evacuare a lichidelor, ci doar placa de acoperire, divulgată atât de întreprinderea Blücher, cât și de alte întreprinderi. Abia în faza cererii introductive depuse la Tribunal, deci tardiv, Group Nivelles a vizat dispozitivul integral de evacuare a lichidelor.

47 Astfel, prin faptul că a impus EUIPO, la punctul 79 din hotărârea atacată, obligația de a compara desenul sau modelul industrial contestat cu dispozitivul integral de evacuare a lichidelor propus de întreprinderea Blücher, Tribunalul ar fi căutat, din proprie inițiativă, în cataloagele depuse de Group Nivelles anterioritatea pe care o considera cea mai relevantă, încălcând în acest fel articolul 63 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002.

48 În al doilea rând, EUIPO susține că Tribunalul a încălcat, la punctele 77 și 78 din hotărârea atacată, normele care trebuie să guverneze aprecierea noutății unui desen sau model industrial comunitar prevăzute la articolul 5 din Regulamentul nr. 6/2002, instituind în sarcina acestuia obligația de a combina diferitele componente ale unui desen sau model în cazul în care au fost făcute publice în mod separat.

49 Curtea ar fi statuat deja, în Hotărârea din 19 iunie 2014, Karen Millen Fashions (C-345/13, EU:C:2014:2013, punctul 26), că, în ceea ce privește analiza caracterului individual, în sensul articolului 6 din Regulamentul nr. 6/2002, al unui desen sau model industrial, acesta din urmă nu poate fi comparat cu o combinare de elemente specifice sau de părți de desene sau modele industriale anterioare, ci cu desene sau modele industriale anterioare individualizate și determinate. O astfel de apreciere ar fi de asemenea valabilă pentru analiza noutății unui desen sau model industrial, în sensul articolului 5 din acest regulament.

50 Împrejurarea că diferitele componente ale unui desen sau model industrial, divulgate separat, sunt destinate a fi utilizate împreună nu ar modifica această concluzie. Astfel, combinarea acestor diferite componente ar putea da naștere unui aspect exterior prezumat, dar ipotetic sau, în orice caz, care face obiectul unor importante aproximări, ceea ce ar împiedica examinarea comparativă a noutății, specifică articolului 5 din Regulamentul nr. 6/2002. EUIPO apreciază că, în prezenta cauză, diferitele caracteristici ale desenului sau modelului industrial anterior nu pot fi determinate cu suficientă precizie și că combinarea diferitor componente destinate a fi utilizate împreună ar necesita un efort de construcție și ar da naștere unui amalgam ipotetic.

51 EUIPO adaugă că Tribunalul, la punctele 68 și 76 din hotărârea atacată, a respins aceste argumente pentru motivul că sunt întemeiate pe premisa potrivit căreia părțile nu au prezentat nicio imagine în care placa de acoperire și cuva de evacuare sunt combinate, premisă care, potrivit Tribunalului, este

eronată. EUIPO consideră însă că această afirmație a Tribunalului este întemeiată pe o denaturare a situației de fapt, lucru confirmat prin compararea ilustrațiilor la care Tribunalul face referire în hotărârea atacată.

52 ESS își însușește argumentele invocate EUIPO și apreciază că primul și al doilea motiv sunt întemeiate.

53 În schimb, Group Nivelles contestă argumentația invocată de EUIPO și propune, în consecință, Curții să respingă primul și al doilea motiv ca nefondate.

Aprecierea Curții

54 Prin intermediul primelor două motive, EUIPO contestă în esență aprecierea efectuată de Tribunal la punctele 77-79 și 84 din hotărârea atacată.

55 EUIPO arată că Tribunalul a încălcat, pe de o parte, articolul 63 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 și în special principiile care trebuie să guverneze sarcina și administrarea probelor în cadrul unei acțiuni în declararea nulității unui desen sau model industrial înregistrat. Pe de altă parte, acesta consideră că Tribunalul a încălcat articolul 5 din acest regulament și mai ales normele care trebuie să reglementeze aprecierea noutății unui desen sau model industrial comunitar, prin faptul că i-a impus să combine diferitele elemente ale unuia sau mai multor desene sau modele, divulgate publicului în mod separat în diferite extrase de cataloage anexate cererii de declarare a nulității, pentru a obține aspectul exterior complet al desenului sau modelului industrial anterior.

56 În ceea ce privește administrarea probei, trebuie amintit că articolul 63 alineatul (1) prima teză din Regulamentul nr. 6/2002 prevede că, în cursul procedurii, EUIPO procedează la examinarea din oficiu a faptelor. Cu toate acestea, teza a doua a acestei dispoziții precizează că, în cazul unei acțiuni în declararea nulității, examinarea se limitează la motivele invocate și la cererile introduse de părți.

57 În speță, din cuprinsul punctului 22 din prezenta hotărâre rezultă că Group Nivelles a formulat o cerere de declarare a nulității desenului sau modelului industrial contestat, în temeiul articolului 52 din Regulamentul nr. 6/2002, invocând motivul de nulitate prevăzut la articolul 25 alineatul (1) litera (b) din acest regulament.

58 Or, pe de o parte, potrivit articolului 28 alineatul (1) litera (b) punctul (v) din Regulamentul nr. 2245/2002, atunci când o cerere de declarare a nulității unui desen sau model industrial comunitar înregistrat se întemeiază pe faptul că acest desen sau modelul industrial nu îndeplinește condițiile enunțate la articolele 5 și 6 din Regulamentul nr. 6/2002, cererea de declarare a nulității trebuie să conțină precizarea și reproducerea desenelor sau a modelelor anterioare care ar putea împiedica constatarea noutății sau a caracterului individual al desenului sau modelului comunitar înregistrat, precum și documentele care dovedesc existența respectivelor desene sau modele industriale anterioare.

59 Pe de altă parte, din articolul 52 alineatele (1) și (2), precum și din articolul 53 alineatele (1) și (2) din acest regulament reiese că, în cadrul unei cereri de declarare a nulității întemeiate pe articolul 25 din Regulamentul nr. 6/2002, nu EUIPO sau Tribunalul, ci reclamantul care a invocat motivul de nulitate prevăzut la articolul 25 alineatul (1) litera (b) din regulamentul amintit are obligația de a furniza elementele de natură să demonstreze existența acestui motiv (a se vedea prin analogie Ordonanța din 17 iulie 2014, Kastenholz/OAPI, C-435/13 P, nepublicată, EU:C:2014:2124, punctul 55).

60 Prin urmare, atunci când solicitantul nulității invocă motivul de nulitate prevăzut la articolul 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 6/2002, îi revine acestuia obligația de a furniza elementele de natură să demonstreze că desenul sau modelul industrial contestat nu îndeplinește condițiile prevăzute la articolele 4-9 din acest regulament.

61 În plus, în ceea ce privește afirmația privind încălcarea articolului 5 din Regulamentul nr. 6/2002, este necesar să se adauge că această dispoziție, prin faptul că impune ca, pentru a considera nou un desen sau model industrial, „niciun desen sau model industrial identic [să nu fi fost] făcut public”, implică faptul că aprecierea noutății unui desen sau model industrial trebuie efectuată în raport cu unul sau mai multe desene sau modele precise, individualizate, determinate și identificate în ansamblul desenelor sau modelelor divulgate anterior publicului (a se vedea prin analogie, referitor la articolul 6 din Regulamentul nr. 6/2002, Hotărârea din 19 iunie 2014, Karen Millen Fashions, C-345/13, EU:C:2014:2013, punctul 25).

62 În această privință, trebuie amintit că, potrivit articolului 3 litera (a) din acest regulament, un desen sau model industrial este definit ca fiind „aspectul exterior al unui produs sau al unei părți a acestuia, care îi conferă, în special, caracteristicile liniilor, contururilor, culorilor, formei, texturii și/sau a materialelor și/sau a ornamentației produsului în sine”. În consecință, în cadrul sistemului prevăzut de Regulamentul nr. 6/2002, aspectul exterior constituie elementul determinant al unui desen sau model industrial.

63 Prin urmare, împrejurarea că o caracteristică a unui desen sau model industrial trebuie să fie vizibilă constituie o condiție esențială a acestei protecții. Astfel, în considerentul (12) al Regulamentului nr. 6/2002 se precizează că protecția desenelor sau modelelor nu trebuie extinsă asupra pieselor care nu sunt vizibile la o utilizare normală a produsului și nici asupra caracteristicilor unei piese care nu sunt vizibile după montarea acesteia și că aceste caracteristici nu trebuie luate în considerare, în consecință, pentru a evalua dacă alte caracteristici ale acelui desen sau model îndeplinesc condițiile pentru a beneficia de protecție.

64 Din considerațiile care precedă reiese că, după cum a arătat în esență avocatul general la punctele 147 și 149 din concluzii, este esențial ca organele EUIPO să dispună de o imagine a desenului sau modelului industrial anterior, care să permită observarea aspectului exterior al produsului în care desenul sau modelul industrial este încorporat și identificarea de o manieră precisă și certă a desenului sau modelului industrial anterior pentru a proceda, conform articolelor 5-7 din Regulamentul nr. 6/2002, la evaluarea noutății și a caracterului individual ale desenului sau modelului industrial contestat și la compararea pe care această evaluare o presupune a desenelor sau modelelor în cauză. Astfel, a examina aspectul dacă desenul sau modelul industrial contestat este într-adevăr lipsit de noutate sau de caracter individual implică necesitatea de a avea la dispoziție un desen sau model industrial anterior concret și determinat.

65 Rezultă, având în vedere și considerațiile care figurează în cuprinsul punctelor 58-64 din prezenta hotărâre, că părții care a formulat cererea de declarare a nulității îi revine obligația de a furniza EUIPO indicațiile necesare, în special precizarea și reproducerea precise și complete ale desenului sau modelului industrial a cărui anterioritate este invocată, pentru a demonstra că desenul sau modelul industrial contestat nu poate fi înregistrat în mod valabil.

66 În cauzele de față, reiese în special din cuprinsul punctelor 64, 65 și 79 din hotărârea atacată, că, deși nu se invocă o denaturare în această privință în prezentele recursuri, Group Nivelles nu a prezentat în cererea sa de declarare a nulității depusă la organele EUIPO o reproducere completă a desenului sau modelului industrial a cărui anterioritate era invocată.

67 Cu toate acestea, la punctul 79 din hotărârea atacată, Tribunalul a afirmat că, întrucât rezulta în mod clar din cataloagele Blücher că respectiva placă de acoperire, ce figurează în centrul ilustrației reproduse la punctul 23 din prezenta hotărâre, era destinată a fi combinată cu alte cuve și sifoane propuse de întreprinderea Blücher, existente de asemenea în cataloagele amintite, pentru a constitui un dispozitiv de evacuare a lichidelor complet, EUIPO trebuia, pentru a aprecia noutatea desenului sau modelului industrial contestat, să îl compare mai ales cu o evacuare de lichide constituită din placa de acoperire în discuție combinată cu alte elemente ale unui dispozitiv de evacuare a lichidelor propuse de întreprinderea Blücher.

68 Procedând astfel, Tribunalul a obligat EUIPO ca, la compararea pe care trebuie să o efectueze între desenele sau modelele industriale în discuție în vederea aprecierii noutății desenului sau modelului industrial contestat, în sensul articolului 5 din Regulamentul nr. 6/2002, să combine diferitele elemente ale unuia sau mai multor desene sau modele anterioare pentru a obține aspectul exterior complet al acestui desen sau model industrial, în condițiile în care partea care a solicitat declararea nulității nu a reprodus în ansamblul său acest din urmă desen sau model industrial.

69 Or, nu se poate impune EUIPO să combine, cu precădere la aprecierea noutății desenului sau modelului industrial contestat, diferite elemente ale desenului sau modelului industrial anterior deoarece revenea părții care a solicitat declararea nulității să depună o reproducere completă a acestui desen sau model industrial anterior. În fond, orice eventuală combinație ar conține, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 152 din concluzii, imperfecțiuni întrucât ar atrage în mod obligatoriu după sine aproximări.

70 În aceste condiții, așa cum susține EUIPO în mod întemeiat și contrar celor statuate de Tribunal la punctul 78 din hotărârea atacată, împrejurarea că desenul sau modelul industrial contestat constă doar într-o combinație de desene sau modele industriale, divulgate deja publicului și în legătură cu care s-a indicat deja că erau destinate a fi utilizate împreună nu poate fi relevantă la examinarea noutății, în sensul articolului 5 din Regulamentul nr. 6/2002, atât timp cât lipsește precizarea și reproducerea complete ale desenului sau modelului industrial a cărui anterioritate este invocată.

71 Trebuie adăugat în această privință că împrejurarea, evocată de Tribunal la punctul 68 din hotărârea atacată, că ESS, intervenientă la Tribunal, a prezentat extrase dintr-un catalog al întreprinderii Blücher, diferite de cele prezentate de Group Nivelles în cererea sa de declarare a nulității, care cuprindeau o imagine a unei plăci de acoperire precum cea care figurează în centrul ilustrației reproduse la punctul 23 din prezenta hotărâre, plasată pe o cuvă care conține dedesubt un sifon de evacuare, nu poate diminua importanța lipsei unei prezentări și a unei reproduceri precise ale desenului sau modelului industrial anterior invocat de Group Nivelles. Deși EUIPO putea lua în considerare o astfel de împrejurare pentru a administra mijloace de probă în temeiul articolului 65 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, acesta nu avea însă obligația de a combina diferitele elemente ale unuia sau mai multor desene sau modele industriale divulgate publicului în mod separat în diferite extrase de cataloage anexate cererii de declarare a nulității pentru a obține aspectul exterior complet al desenului sau modelului industrial anterior invocat. Astfel, fără a fi necesară examinarea argumentului formulat de EUIPO potrivit căruia punctele 68 și 76 din hotărârea atacată ar conține o denaturare a situației de fapt, este suficient să se constate că Tribunalul nu afirmă nicăieri în această hotărâre că imaginea prezentată de ESS constituie o imagine completă a desenului sau modelului industrial anterior concret a cărui anterioritate a fost invocată de Group Nivelles.

72 Rezultă din cele ce precedă că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept la punctele 77-79 și 84 din hotărârea atacată prin faptul că a impus EUIPO ca, la aprecierea noutății desenului sau modelului industrial contestat, să combine diferitele elemente ale unuia sau mai multor desene sau modele industriale anterioare care se regăsesc în diverse extrase din cataloagele Blücher anexate cererii de declarare a nulității, în condițiile în care partea care a solicitat declararea nulității nu a reprodus în totalitate desenul sau modelul industrial a cărui anterioritate fusese invocată.

73 Cu toate acestea, din jurisprudența Curții rezultă că o eroare de drept săvârșită de Tribunal nu este de natură să invalideze hotărârea atacată în cazul în care dispozitivul acesteia apare ca fiind întemeiat potrivit altor motive de drept (a se vedea Hotărârea din 18 iulie 2013, FIFA/Comisia, C-204/11 P, EU:C:2013:477, punctul 43, și Hotărârea din 11 mai 2017, Dyson/Comisia, C-44/16 P, EU:C:2017:357, punctul 55).

74 În această privință, este necesar să se arate că dispozitivul hotărârii atacate, în măsura în care anulează decizia în litigiu, este întemeiat. Astfel, rezultă cu precădere din cuprinsul punctului 67 din hotărârea atacată că desenul sau modelul industrial a cărui anterioritate a invocat-o Group Nivelles la EUIPO

era un dispozitiv complet de evacuare a lichidelor propus de întreprinderea Blücher. Întrucât EUIPO nu evocă nicio denaturare în această privință, nu se poate admite argumentul său potrivit căruia Group Nivelles ar fi invocat un astfel de dispozitiv complet pentru prima dată în cererea introductivă formulată la Tribunal.

75 Or, așa cum s-a amintit la punctul 70 din prezenta hotărâre, din cuprinsul punctelor 64, 65 și 79 din hotărârea atacată rezultă că Group Nivelles nu a prezentat în cererea sa de declarare a nulității formulată la organele EUIPO o reproducere completă a respectivului desen sau model industrial.

76 Cu toate acestea, Camera a treia de recurs a EUIPO a examinat în decizia în litigiu noutatea desenului sau modelului industrial contestat comparându-l cu placa de acoperire prezentată de Group Nivelles în susținerea cererii sale de declarare a nulității și care figurează în centrul ilustrației reproduse la punctul 23 din prezenta hotărâre. Această placă de acoperire nu constituia desenul sau modelul industrial a cărui anterioritate era invocată de Group Nivelles. În consecință, afirmând, la punctul 31 din decizia în litigiu, că „[d]esenul sau modelul industrial anterior (D1) reprezintă un sifon de duș foarte simplu constând într-o placă de acoperire prevăzută cu un orificiu”, Camera a treia de recurs a EUIPO și-a întemeiat decizia în litigiu pe motive inexacte, fapt suficient pentru a justifica decizia Tribunalului de a anula această decizie.

77 Rezultă din cele de mai sus că eroarea de drept săvârșită de Tribunal, astfel cum a fost constatată la punctul 72 din prezenta hotărâre, nu se dovedește a fi de natură să invalideze hotărârea atacată întrucât dispozitivul ei, în măsura în care anulează decizia în litigiu, este întemeiat pentru alte motive de drept. În consecință, primul și al doilea motiv invocate de EUIPO trebuie respinse ca inoperante.

Cu privire la primul motiv al ESS, întemeiat pe încălcarea, la punctele 115-123 din hotărârea atacată, a articolului 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 6/2002 coroborat cu articolul 5 și cu articolul 7 alineatul (1) din acest regulament, precum și a articolelor 10 și 19 și a articolului 36 alineatul (6) din același regulament

Argumentația părților

78 Prin intermediul primului motiv, ESS invocă mai întâi că Tribunalul a încălcat articolul 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 6/2002 coroborat cu articolul 7 alineatul (1) din acest regulament, prin faptul că a apreciat, pe de o parte, că un desen sau model industrial anterior încorporat într-un produs sau aplicat unui produs, diferit de cel care face obiectul unui desen sau model industrial ulterior, era în principiu relevant pentru a aprecia noutatea acestui din urmă desen sau model industrial, în sensul articolului 5 din regulamentul menționat, și, pe de altă parte, că modul de redactare a acestui din urmă articol excludea posibilitatea ca un desen sau model industrial să poată fi considerat nou în cazul în care un desen sau model industrial identic fusese divulgat anterior publicului, oricare ar fi produsul în care acest desen sau model industrial anterior era destinat a fi încorporat sau căruia îi era destinat a fi aplicat.

79 ESS apreciază că, spre deosebire de cele arătate de Tribunal la punctul 119 din hotărârea atacată, normele edictate la articolul 7 amintit vizează doar noutatea și caracterul individual ale produselor care aparțin aceluiași sector sau produsele de aceeași natură și destinate aceleiași utilizări.

80 ESS consideră că nici lucrările pregătitoare ale Directivei 98/71/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 1998 privind protecția juridică a desenelor și modelelor industriale (JO 1998, L 289, p. 28, Ediție specială, 13/vol. 24l, p. 106), nici cele ale Regulamentului nr. 6/2002 nu permit să se tragă concluzia că ipoteza utilizării unui desen sau model industrial susceptibil de a fi aplicat diverselor produse având fiecare o altă funcție utilitară a jucat un rol în elaborarea regulamentului amintit. Astfel, în mod greșit Tribunalul a afirmat la punctul 122 din hotărârea atacată că „sectorul în cauză”, în sensul articolului 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, nu este limitat

la cel din care face parte produsul în care desenul sau modelul industrial contestat este destinat a fi încorporat sau căruia îi este destinat a fi aplicat. Astfel, într-un asemenea caz, respectivul desen sau model industrial ar putea acoperi toate sectoarele în care este susceptibil să fie aplicat, chiar și pe acelea care nu ar avea nicio legătură cu sectorul în care dorește să îl aplice partea care revendică protecția în temeiul desenelor sau modelelor industriale.

81 Or, ESS arată că, pentru ca un sector să poată fi considerat cel „în cauză”, trebuie să existe o legătură între desenul sau modelul industrial și produsul sau produsele cărora desenul sau modelul industrial în discuție le este destinat a fi aplicat, legătură care este dată de produsele indicate în cererea de înregistrare a desenului sau modelului industrial comunitar, în conformitate cu dispozițiile articolului 36 alineatul (2) din Regulamentul nr. 6/2002.

82 Interpretarea largă pe care Tribunalul o dă „sectorului în cauză” ar avea drept consecință faptul că în categoria „grupurilor specializate” la care se referă articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 intră persoanele care sunt considerate cunoscătoare nu doar ale sectorului din care face parte produsul în care desenul sau modelul industrial contestat este destinat a fi încorporat sau căruia îi este destinat a fi aplicat, ci și a altor sectoare, din care fac parte produse în care desenul sau modelul industrial este de asemenea susceptibil de a fi încorporat sau cărora le este destinat a fi aplicat. Or, nu ar fi realist să se presupună că aceste persoane vor avea un asemenea nivel de cunoaștere.

83 În continuare, ESS apreciază că Tribunalul a încălcat articolul 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 6/2002 coroborat cu articolul 5 din același regulament atunci când a apreciat, la punctele 115 și 116 din hotărârea atacată, că un desen sau model industrial comunitar nu poate fi considerat nou, în sensul articolului 5 alineatul (1), dacă un desen sau model industrial identic a fost divulgat publicului înainte de datele precizate în această dispoziție, în condițiile în care acest desen sau model industrial anterior ar fi destinat a fi încorporat în alt produs decât cel sau cele indicate în cererea de înregistrare sau a fi aplicat acestui alt produs, în temeiul articolului 36 alineatul (2) din Regulamentul nr. 6/2002.

84 În sfârșit, ESS arată că Tribunalul, la punctele 115 și 116 din hotărârea atacată, a încălcat articolele 10 și 19, precum și articolul 36 alineatul (6) din Regulamentul nr. 6/2002.

85 ESS consideră că, pentru a aprecia dacă un desen sau model industrial produce o impresie vizuală globală diferită, în sensul articolului 6 și al articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, trebuie să se plece de la punctul de vedere al „utilizatorului avizat”. Or, cunoștințele utilizatorului avizat ar fi limitate, ceea ce ar influența aprecierea caracterului individual și a întinderii protecției desenului sau modelului industrial comunitar înregistrat.

86 În această privință, ESS evidențiază o contradicție între aprecierea cuprinsă la punctul 115 din hotărârea atacată și cea de la punctul 132 din aceeași hotărâre. Astfel, Tribunalul ar recunoaște la punctul 132 că cunoștințele utilizatorului avizat ar fi limitate și că, deși utilizatorul avizat al produsului, ținând seama de identificarea produsului vizat în care desenul sau modelul industrial este încorporat sau căruia îi este aplicat, nu are cunoștință de produsul anterior în care desenul sau modelul industrial anterior a fost încorporat sau căruia i-a fost aplicat, acest desen sau model industrial anterior nu se poate opune recunoașterii unui caracter individual desenului sau modelului industrial ulterior. Or, pe de o parte, caracterul individual și întinderea protecției unui desen sau model industrial ar fi cele două fațete ale aceleiași medalii și, pe de altă parte, chiar dacă utilizatorul avizat cunoaște produsul anterior, acest lucru nu ar însemna în mod obligatoriu că această cunoaștere poate fi luată în considerare la aprecierea caracterului individual al unui desen sau model industrial care, potrivit articolului 36 alineatul (2) din Regulamentul nr. 6/2002, ar fi destinat a fi încorporat în alt produs sau a fi aplicat unui alt produs.

87 Group Nivelles și EUIPO consideră că primul motiv invocat de ESS trebuie respins ca nefondat.

Aprecierea Curții

88 La punctele 115-123 din hotărârea atacată, Tribunalul a statuat în esență că natura produsului în care desenul sau modelul industrial anterior este încorporat sau căruia îi este aplicat nu are efecte asupra examinării noutății desenului sau modelului industrial contestat, în sensul articolului 5 din Regulamentul nr. 6/2002. La punctul 122 din această hotărâre, Tribunalul a subliniat că „sectorul în cauză”, în sensul articolului 7 alineatul (1) din acest regulament, nu este limitat la cel al produsului în care desenul sau modelul industrial contestat este destinat a fi încorporat sau căruia îi este destinat a fi aplicat.

89 Rezultă din articolul 5 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 6/2002 că un desen sau model industrial este considerat nou dacă niciun desen sau model identic nu a fost făcut public, în cazul unui desen sau model industrial comunitar înregistrat, înainte de data de depunere a cererii de înregistrare a desenului sau modelului pentru care se solicită protecție sau, dacă se revendică o prioritate, înainte de data de prioritate.

90 Modul de redactare a acestei dispoziții nu condiționează noutatea unui desen sau model industrial de produsele în care poate fi încorporat sau cărora le poate fi aplicat.

91 În plus, trebuie amintit că, conform articolului 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, protecția conferită de desenul sau modelul industrial comunitar se întinde „asupra oricărui desen sau model” care nu produce asupra utilizatorului avizat o impresie vizuală globală diferită.

92 Astfel, este necesar să se arate că, dacă ar trebui reținută poziția ESS potrivit căreia protecția unui desen sau model industrial depinde de natura produsului în care acest desen sau model industrial este încorporat sau căruia îi este aplicat, o asemenea protecție ar fi limitată doar la desene sau modele aparținând unui anumit sector. Această poziție nu poate fi, așadar, reținută.

93 Pe de altă parte, așa cum a statuat în mod întemeiat Tribunalul la punctul 115 din hotărârea atacată, atât din articolul 36 alineatul (6), cât și din articolul 19 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 rezultă că un desen sau model industrial comunitar înregistrat conferă titularului său dreptul exclusiv de a utiliza desenul sau modelul industrial vizat pe orice fel de produse, iar nu doar pe produsul indicat în cererea de înregistrare.

94 Astfel, potrivit dispozițiilor articolului 36 alineatul (6), informațiile vizate în special la alineatul (2) al acestui articol nu privesc atingerea adusă întinderii protecției desenului sau modelului industrial ca atare. În consecință, aceste informații, care constau în precizarea produselor în care desenul sau modelul industrial este destinat a fi încorporat sau cărora le este destinat a fi aplicat, nu se pot limita la protecția acestui desen sau model industrial, astfel cum a fost prevăzută în special la articolul 10 din Regulamentul nr. 6/2002.

95 În ceea ce privește articolul 19 alineatul (1) din acest regulament, trimiterea la „un produs” în care desenul sau modelul industrial este încorporat sau căruia acesta îi este aplicat nu permite să se considere că întinderea protecției desenului sau modelului industrial comunitar ar fi limitată la produsul în care acest desen sau model industrial este încorporat sau căruia îi este aplicat.

96 În aceste condiții, în mod întemeiat a statuat Tribunalul la punctul 116 din hotărârea atacată că, având în vedere interpretarea articolelor 10 și 19, precum și a articolului 36 din Regulamentul nr. 6/2002, un desen sau model industrial comunitar nu poate fi considerat nou, în sensul articolului 5 alineatul (1) din acest regulament, dacă un desen sau model industrial identic a fost făcut public înainte de datele menționate în această dispoziție, în condițiile în care acest desen sau model industrial anterior ar fi destinat a fi încorporat într-un produs diferit sau a fi aplicat unui produs diferit. Astfel, faptul că protecția conferită unui desen sau model industrial nu se limitează doar la produsele în care este destinat a fi încorporat sau cărora le este destinat a fi aplicat implică în mod necesar că nici

aprecierea noutății unui desen sau model industrial nu trebuie să fie limitată doar la aceste produse. În caz contrar, astfel cum a subliniat Tribunalul la același punct, înregistrarea ulterioară a unui desen sau model industrial comunitar, care ar fi fost obținută în pofida divulgării anterioare a unui desen sau model industrial identic destinat a fi încorporat într-un produs diferit sau a fi aplicat unui astfel de produs, ar permite titularului acestei înregistrări ulterioare să interzică utilizarea respectivului desen sau model industrial chiar pentru produsul vizat de divulgarea anterioară, ceea ce ar constitui un rezultat absurd.

97 Contrar celor susținute de ESS, această interpretare nu este contrazisă de articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002.

98 Astfel, în conformitate cu prima teză a acestui articol 7 alineatul (1), pentru ca articolele 5 și 6 din Regulamentul nr. 6/2002 să își găsească aplicarea, un desen sau model industrial este considerat divulgat publicului dacă a fost publicat ca urmare a înregistrării sau în alt mod sau a fost expus, utilizat în comerț sau făcut public în orice alt mod înainte de data prevăzută la articolul 5 alineatul (1) literele (a) și (b) și la articolul 6 alineatul (1) literele (a) și (b) din acest regulament, cu excepția situațiilor în care aceste acțiuni nu ar fi putut deveni cunoscute, în cursul normal al afacerilor, grupurilor specializate din sectorul în cauză care funcționează în Uniune.

99 Astfel, din modul de redactare a articolului 7 alineatul (1) prima teză din Regulamentul nr. 6/2002 rezultă că această dispoziție face doar ca existența unei divulgări publicului să depindă de modalități faptice ale acestei divulgări, iar nu de produsul în care acest desen sau model industrial este destinat a fi încorporat sau căruia îi este destinat a fi aplicat.

100 Dispoziția amintită instituie de altfel norma potrivit căreia survenirea oricăreia dintre situațiile de fapt enumerate în această dispoziție constituie o divulgare către public a unui desen sau model industrial, existând o excepție de la această normă în cazul în care, în cursul normal al afacerilor, situațiile de fapt invocate pentru a susține că a avut loc o divulgare nu puteau fi în mod rezonabil cunoscute de grupurile specializate din sectorul în cauză care operează în Uniune. Sintagma „grupurile specializate din sectorul în cauză” nu apare, așadar, decât în cadrul unei excepții și, din acest motiv, trebuie să fie interpretată în sens strict.

101 Pentru a decela domeniul de aplicare al acestei excepții, este necesar să se facă trimitere, la fel cum a procedat Tribunalul la punctul 120 din hotărârea atacată, la avizul Comitetului Economic și Social cu privire la Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind desenele sau modelele industriale comunitare (JO 1994, C 388, p. 9), a cărui propunere de la punctul 3.1.4 din acest aviz a fost preluată la articolul 7 din Regulamentul nr. 6/2002. Punctul 3.1.2 din avizul menționat precizează că dispoziția privind evaluarea noutății unui desen sau model industrial comunitar astfel concepută pare cu greu aplicabilă în numeroase domenii și în special în industria textilă. La același punct se mai precizează că vânzătorii de produse contrafăcute procură în mod frecvent certificate prin care se constată în mod fals că desenul sau modelul industrial contestat fusese deja creat anterior într-un stat terț. Punctul 3.1.3 din același aviz concluzionează că, în aceste condiții, ar trebui vizată divulgarea către grupurile interesate din Uniune înainte de data relevantă.

102 Rezultă deci din lucrările pregătitoare ale Regulamentului nr. 6/2002 că excepția prevăzută la articolul 7 alineatul (1) din acest regulament, referitoare la cazurile în care situațiile de fapt pe care această dispoziție le enumeră nu pot constitui o divulgare către public, urmărește să excludă posibilitatea ca situații de fapt greu verificabile despre care se pretinde că au avut loc în state terțe să constituie o astfel de divulgare, iar nu să se distingă între diferitele sectoare de activitate în cadrul Uniunii și să se excludă posibilitatea ca situații de fapt legate de un sector de activitate care nu puteau în mod rezonabil să fie cunoscute de grupurile specializate dintr-un alt sector din Uniune să constituie o divulgare către public.

103 Așadar, în mod întemeiat Tribunalul a apreciat la punctul 122 din hotărârea atacată că „sectorul în cauză”, în sensul articolului 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, nu este limitat la cel al produsului în care desenul sau modelul industrial contestat este destinat a fi încorporat sau căruia îi este destinat a fi aplicat.

104 În consecință, Tribunalul a statuat fără a săvârși o eroare de drept, la punctul 123 din hotărârea atacată, că un desen sau model industrial anterior încorporat într-un produs diferit de cel care face obiectul unui desen sau model industrial ulterior sau aplicat pe acest produs este în principiu relevant la aprecierea noutății, în sensul articolului 5 din Regulamentul nr. 6/2002, a acestui desen sau model industrial ulterior. Astfel, din considerațiile care precedă rezultă că, după cum a indicat Tribunalul la punctul menționat, acest articol exclude posibilitatea ca un desen sau model industrial să fie considerat nou dacă un desen sau model industrial identic a fost divulgat anterior publicului, oricare ar fi produsul în care acest desen sau model industrial anterior este destinat a fi încorporat sau căruia i-a fost destinat a fi aplicat.

105 În consecință, primul motiv invocat de ESS trebuie respins.

Cu privire la al doilea motiv invocat de ESS, întemeiat pe încălcarea articolului 61 din Regulamentul nr. 6/2002

106 Prin intermediul celui de al doilea motiv, ESS susține că Tribunalul a depășit limitele controlului de legalitate, încălcând astfel articolul 61 din Regulamentul nr. 6/2002, atunci când a afirmat, în cuprinsul ultimei fraze de la punctul 137 din hotărârea atacată, că, „[s]pre deosebire de ceea ce pare să prezume [ESS], că plăcile de acoperire sunt adaptate unei utilizări în industrie, nu înseamnă că nu pot fi utilizate și în alte locuri, în special într-un duș, unde, în mod normal, [ele] ar trebui să suporte sarcini mai reduse”.

107 Or, Camera a treia de recurs a EUIPO nu s-ar fi pronunțat nici cu privire la clasele de sarcini care figurează în cataloagele Blücher sau la semnificația lor, nici cu privire la relevanța acestora din urmă pentru aprecierea noutății sau a caracterului individual al desenului sau modelului industrial contestat. ESS adaugă că ultima frază a punctului 137 din hotărârea atacată nu era utilă pentru a ajunge la concluzia la care a ajuns Tribunalul, aspect ce rezultă din cuprinsul punctului 138 din această hotărâre, care începe cu termenul „[t]otuși”.

108 Este necesar în această privință să se arate că acest al doilea motiv trebuie respins ca inoperant. Astfel, punctul 138 din hotărârea atacată, care conține concluzia Tribunalului privind eroarea săvârșită de Camera a treia de recurs a EUIPO, începe cu termenul „[t]otuși”, fapt ce demonstrează că aprecierea de la sfârșitul punctului 137 din hotărârea atacată este superfluă, după cum recunoaște de altfel ESS în înscrisurile sale.

109 Trebuie, așadar, să se sublinieze că această din urmă apreciere nu poate fi nicidecum considerată temeiul concluziei la care a ajuns Tribunalul la punctele 138 și 139 din această hotărâre, potrivit căreia Camera a treia de recurs a EUIPO a săvârșit o eroare atunci când a calificat placa de acoperire care figurează în centrul ilustrației reproduse la punctul 23 din prezenta hotărâre drept „sifon de duș”.

110 Prin urmare, al doilea motiv de recurs formulat de ESS trebuie să fie respins.

Cu privire la al treilea motiv formulat de EUIPO, întemeiat pe încălcarea articolului 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 6/2002 coroborat cu articolele 6 și 7 din acest regulament

Argumentația părților

111 Prin intermediul celui de al treilea motiv, EUIPO afirmă în esență că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a reținut, la punctele 131 și 132 din hotărârea atacată, că, în cadrul examinării caracterului individual al desenului sau modelului industrial contestat, în sensul articolului 6 din Regulamentul nr. 6/2002, natura produselor vizate de desenele sau modelele comparate avea influență asupra posibilității ca utilizatorul avizat relevant să cunoască desenul sau modelul industrial anterior.

112 EUIPO apreciază mai întâi că, din moment ce un desen sau model industrial anterior este divulgat, în sensul articolului 7 din Regulamentul nr. 6/2002, el trebuie să fie comparat cu desenul sau modelul industrial ulterior. Faptul că analiza divulgării aduce în prim-plan „grupurile specializate din sectorul în cauză” nu ar avea incidență asupra acestei concluzii. EUIPO afirmă că acest articol 7 operează o ficțiune juridică prin care orice desen sau model industrial „divulgat publicului” este prezumat a fi cunoscut atât publicului profesionist din sectorul în cauză prin desenul sau modelul industrial anterior, cât și publicului de utilizatori avizați ai tipului de produs care face obiectul desenului sau modelului industrial contestat. O astfel de constatare ar fi confirmată de caracterul general al sintagmei „divulgat publicului” utilizată la articolul 7 alineatul (1).

113 Trimiterea la „grupurile specializate din sectorul în cauză” nu ar fi relevantă decât în cadrul derogării de la regula potrivit căreia orice act de punere la dispoziția publicului constituie o divulgare valabilă. Divulgarea desenului sau modelului industrial anterior ar fi deci inoperantă dacă s-ar demonstra că profesioniștii din sectorul în cauză nu aveau nicio șansă rezonabilă de acces la această divulgare. Trimiterea la „grupurile specializate din sectorul în cauză” nu ar servi decât pentru a sublinia caracterul excepțional al unei divulgări căreia nu i s-ar recunoaște niciun efect juridic.

114 În continuare, prin abordarea propusă de Tribunal s-ar ajunge să se solicite părții care a solicitat declararea nulității să facă dovada celor două divulgări, una către publicul format din „grupurile specializate din sectorul în cauză” și o a doua către publicul format din utilizatorii tipului de produs vizat de desenul sau modelul industrial contestat. O asemenea exigență ar adăuga o condiție care nu este prevăzută nici în litera, nici în spiritul articolului 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002. Astfel, EUIPO consideră că partea care a solicitat declararea nulității trebuie doar să dovedească punerea la dispoziția publicului a unui desen sau model industrial, iar nu faptul că profesioniștii aveau efectiv cunoștință de această divulgare sau că publicul format din utilizatorii avizați era familiarizat cu produsele care făceau obiectul desenului sau modelului industrial anterior.

115 În sfârșit, EUIPO arată că noțiunea „divulgare” în sensul articolului 7 din Regulamentul nr. 6/2002 trebuie interpretată într-un mod în care permite aplicarea articolului 5 din Regulamentul nr. 6/2002, referitor la criteriul privind noutatea, sau a articolului 6 din acest regulament, referitor la caracterul individual. Faptul de a impune să se facă și dovada cunoașterii desenului sau modelului industrial anterior de către publicul avizat interesat de desenul sau modelul industrial contestat, în cadrul analizei articolului 6 amintit, ar putea determina ca unui desen sau model industrial să i se recunoască un caracter individual în condițiile în care acesta ar fi lipsit de noutate, fapt care ar constitui un rezultat incoerent.

116 În aceste condiții, EUIPO arată că Tribunalul nu poate în speță să oblige Camera a treia de recurs a EUIPO să verifice dacă utilizatorii de „sifoane de duș” pot avea cunoștință de canalul de evacuare al întreprinderii Blücher.

117 Group Nivelles solicită respingerea celui de al treilea motiv formulat de EUIPO.

118 Regatul Unit, care a intervenit în cauza C-405/15 P în susținerea EUIPO, consideră întemeiat al treilea motiv invocat de EUIPO.

Aprecierea Curții

119 În ceea ce privește relevanța identificării produsului în care desenul sau modelul industrial este încorporat sau căruia îi este aplicat pentru examinarea caracterului individual al acestui desen sau model industrial, în sensul articolului 6 din Regulamentul nr. 6/2002, Tribunalul a subliniat, la punctul 129 din hotărârea atacată, că utilizatorul care trebuie luat în considerare este utilizatorul produsului în care acest desen sau model industrial este încorporat sau căruia acesta i se aplică. La punctul 131 din hotărârea atacată, Tribunalul a reținut că nu se poate exclude faptul că utilizatorul avizat al produsului în care este încorporat un anumit desen sau model industrial sau căruia acesta i se aplică cunoaște de asemenea patrimoniul de desene sau modele industriale referitoare la diferite produse, chiar dacă o asemenea cunoaștere nu poate fi, nici ea, prezumată în mod automat.

120 La punctul 132 din hotărârea atacată, Tribunalul a statuat, în consecință, că identificarea produsului în care un desen sau model industrial anterior este încorporat sau căruia acesta i se aplică, invocat pentru a contesta caracterul individual, în sensul articolului 6 din Regulamentul nr. 6/2002, al unui desen sau model industrial ulterior, prezintă relevanță pentru această apreciere. Astfel, în opinia Tribunalului, tocmai prin identificarea produsului în cauză se va putea stabili dacă utilizatorul avizat al produsului căruia i se aplică desenul sau modelul industrial ulterior sau în care acesta este încorporat cunoaște desenul sau modelul industrial anterior. Tribunalul a indicat la punctul menționat că numai în cazul în care această ultimă condiție este îndeplinită, respectivul desen sau model industrial anterior ar putea împiedica recunoașterea unui caracter individual al desenului sau modelului industrial ulterior.

121 Tribunalul a statuat, la punctul 133 din hotărârea atacată, că, deși identificarea produsului exact în care era încorporat desenul sau modelul industrial anterior invocat în susținerea cererii de declarare a nulității nu era relevantă în vederea aprecierii noutății, în sensul articolului 5 din Regulamentul nr. 6/2002, a desenului sau modelului industrial contestat, aceasta prezenta totuși relevanță pentru aprecierea caracterului individual, în sensul articolului 6 din regulamentul menționat, al acestui din urmă desen sau model industrial.

122 În această privință, EUIPO nu contestă că diferența de natură a produsului în care desenele sau modelele comparate sunt încorporate sau cărora acestea le sunt aplicate poate afecta impresia globală pe care o produc asupra utilizatorului avizat al desenului sau modelului industrial contestat. În special, EUIPO consideră că condițiile de utilizare a produselor care fac obiectul desenelor sau modelelor comparate sunt relevante și pot eventual influența impresia globală lăsată utilizatorului avizat.

123 Totuși, EUIPO apreciază că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a reținut, la punctele 131 și 132 din hotărârea atacată, că natura produselor în care desenele sau modelele comparate sunt încorporate sau cărora acestea li se aplică are influență asupra posibilității ca utilizatorul avizat al produsului în care desenul sau modelul industrial ulterior este încorporat sau căruia acesta i se aplică să cunoască desenul sau modelul industrial anterior și că numai în cazul în care condiția privind cunoașterea este îndeplinită, acest din urmă desen sau model industrial ar putea împiedica să se recunoască un caracter individual desenului sau modelului industrial ulterior.

124 În această privință, trebuie amintit că, conform articolului 6 din Regulamentul nr. 6/2002, un desen sau model industrial este considerat ca având caracter individual dacă impresia globală pe care o produce asupra utilizatorului avizat diferă de cea pe care o produce asupra unui asemenea utilizator oricare desen sau model industrial care a fost făcut public. Curtea a statuat deja că noțiunea de utilizator avizat, care nu este definită în acest regulament, poate fi înțeleasă ca desemnând un utilizator care

este dotat nu cu o atenție medie, ci cu o vigilență particulară, datorită fie experienței personale, fie cunoștințelor sale extinse din sectorul avut în vedere (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 octombrie 2011, PepsiCo/Grupo Promer Mon Graphic, C-281/10 P, EU:C:2011:679, punctul 53).

125 Este adevărat că, potrivit jurisprudenței Curții, calificativul „avizat” sugerează că utilizatorul, fără a fi designer sau expert tehnic, cunoaște diversele desene sau modele industriale existente în sectorul respectiv, are un anumit nivel de cunoștințe în ceea ce privește elementele pe care de regulă aceste desene sau modele industriale le conțin și, datorită interesului său pentru produsele respective, dă dovadă de un grad de atenție relativ ridicat atunci când le utilizează (Hotărârea din 20 octombrie 2011, PepsiCo/Grupo Promer Mon Graphic, C-281/10 P, EU:C:2011:679, punctul 59).

126 Noțiunea de utilizator avizat nu poate fi însă interpretată în sensul că numai în cazul în care acest utilizator cunoaște desenul sau modelul industrial anterior, respectivul desen sau model industrial anterior ar putea împiedica recunoașterea unui caracter individual desenului sau modelului industrial ulterior. Astfel, o asemenea interpretare nu este permisă de articolul 7 din Regulamentul nr. 6/2002.

127 În această privință, trebuie arătat că, potrivit articolelor 5 și 6 din Regulamentul nr. 6/2002, nu este necesar să se compare un desen sau model industrial cu un altul pentru a constata noutatea și caracterul individual ale celui dintâi decât dacă al doilea a fost divulgat publicului.

128 Atunci când un desen sau model industrial este considerat că a fost divulgat publicului, în sensul articolului 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, această divulgare este avută în vedere atât la examinarea noutății, în sensul articolului 5 din acest regulament, a desenului sau modelului industrial cu care este comparat desenul sau modelul industrial divulgat, cât și la examinarea caracterului individual al celui dintâi desen sau model industrial, în sensul articolului 6 din același regulament.

129 În plus, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 98-103 din prezenta hotărâre, „sectorul în cauză”, în sensul articolului 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, nu este limitat la cel al produsului în care desenul sau modelul industrial contestat este destinat a fi încorporat sau căruia îi este destinat a fi aplicat.

130 Or, aprecierea Tribunalului de la punctul 132 din hotărârea atacată echivalează cu a spune că, în vederea examinării caracterului individual al unui desen sau model industrial, în sensul articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, se impune ca desenul sau modelul industrial anterior, în privința căruia s-a făcut deja proba că a fost făcut public, în sensul articolului 7 alineatul (1) din acest regulament, să fie cunoscut de utilizatorul avizat al desenului sau modelului industrial contestat.

131 Totuși, articolul menționat 7 alineatul (1) nu permite nicidecum să se considere necesar ca utilizatorul avizat al produsului în care desenul sau modelul industrial contestat este încorporat sau căruia îi este aplicat să cunoască desenul sau modelul industrial anterior, atunci când acesta din urmă este încorporat într-un produs al unui sector industrial diferit de cel care face obiectul desenului sau modelului industrial contestat sau este aplicat unui astfel de produs.

132 Dacă ar trebui să se accepte aprecierea Tribunalului de la punctul 132 din hotărârea atacată, partea care a solicitat declararea nulității desenului sau modelului industrial contestat ar trebui să facă nu doar dovada că a existat o divulgare către public a desenului sau modelului industrial anterior, în sensul articolului 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, dar și că publicul avizat al desenului sau modelului industrial a cărui validitate este contestată cunoștea acest desen sau model industrial anterior.

133 Aceasta ar însemna în realitate să se impună a se face dovada a două divulgări, prima către publicul reprezentat de „grupurile specializate din sectorul în cauză” și a doua către publicul reprezentat de utilizatorii tipului de produs vizat de desenul sau modelul industrial contestat. O astfel de cerință, pe lângă faptul că ar fi incompatibilă cu interpretarea sintagmei „sectorul în cauză” amintite la

punctul 129 din prezenta hotărâre, ar adăuga o condiție care nu există nici în litera, nici în spiritul articolului 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 și nu s-ar concilia cu principiul care decurge din articolul 10 alineatul (1) din acest regulament, potrivit căruia protecția conferită de desenul sau modelul industrial comunitar se întinde asupra „oricărui desen sau model industrial” care nu produce asupra utilizatorului avizat o impresie globală diferită.

134 În consecință, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a impus, la punctul 132 din hotărârea atacată, ca utilizatorul avizat al desenului sau modelului industrial contestat să cunoască produsul în care desenul sau modelul industrial anterior este încorporat sau căruia acesta i se aplică.

135 În aceste condiții, este necesar să se arate că aceste considerații care se regăsesc la punctul 132 din hotărârea atacată fac parte dintr-o analiză din care, la punctele 124 și 133 din aceeași hotărâre, Tribunalul trage concluzia că sectorul vizat prezintă relevanță în vederea aprecierii caracterului individual, în sensul articolului 6 din Regulamentul nr. 6/2002, al unui desen sau model industrial. Or, această concluzie nu a fost contestată de EUIPO în recursul său.

136 În consecință, al treilea motiv formulat de EUIPO trebuie respins ca inoperant.

137 În aceste condiții, trebuie respinse atât recursul declarat de ESS, cât și cel declarat de EUIPO.

Cu privire la cheltuielile de judecată

138 Articolul 138 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din același regulament, prevede că partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.

139 În speță, în ceea ce privește cauza C-361/15 P, întrucât Group Nivelles și EUIPO au solicitat obligarea ESS la plata cheltuielilor de judecată, iar aceasta din urmă a căzut în pretenții, se impune ca, pe lângă suportarea propriilor cheltuieli, să fie obligată la plata cheltuielilor de judecată efectuate de Group Nivelles și de EUIPO.

140 În ceea ce privește cauza C-405/15 P, întrucât Group Nivelles a solicitat obligarea EUIPO la plata cheltuielilor de judecată, iar acesta a căzut în pretenții, se impune ca, pe lângă suportarea propriilor cheltuieli, să fie obligat la plata cheltuielilor de judecată efectuate de Group Nivelles. Pe de altă parte, întrucât ESS a solicitat obligarea EUIPO la plata cheltuielilor de judecată doar în ceea ce privește al treilea motiv, iar acesta a căzut în pretenții, se impune obligarea acestuia și la plata unei treimi din cheltuielile de judecată efectuate de ESS în cauza C-405/15 P, celelalte două treimi rămânând în sarcina ESS.

141 Articolul 140 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, de asemenea aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acest regulament, prevede că statele membre și instituțiile care au intervenit în litigiu suportă propriile cheltuieli de judecată.

142 În speță, în ceea ce privește cauza C-405/15 P, Regatul Unit suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară și hotărăște:

1) **Respinge recursurile formulate în cauzele C-361/15 P și C-405/15 P.**

2) **Easy Sanitary Solutions BV suportă, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, și pe cele efectuate de Group Nivelles NV și de Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) în cauza C-361/15 P.**

3) **EUIPO suportă, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, și pe cele efectuate de Group Nivelles NV în cauza C-405/15 P.**

4) **EUIPO suportă o treime din cheltuielile de judecată efectuate de Easy Sanitary Solutions BV în cauza C-405/15 P, celelalte două treimi rămânând în sarcina Easy Sanitary Solutions BV.**

5) **Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord suportă propriile cheltuieli de judecată în cauza C-405/15 P.**

Semnături